Võ phi Hùng, cựu HS Petrus Ký, 67-74, tặng cho Quán Ven Đường

Số 934 — NĂM THỨ MƯỜI — MỖI SỐ 6 XU — 丙子年 九月廿七日 — NGÀY THỨ BA 10 NOVEMBRE 1936

TIẾNG-DÂN
聲 La Voix du Peuple 民

Mỗi tuần xuất-bản ba kỳ: thứ ba, thứ năm và thứ bảy

GIÁ BÁO

Chủ-nhiệm kiêm chủ-bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản-lý TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

BÁO-QUÁN

Thấy người ta đói như mình đói.
(Ngạn-ngữ)

NƯỚC PHÁP ĐỐI VỚI VẤN ĐỀ *Thái-bình-dương*

Hiện tình Âu-châu như cuộc nội chiến Tây ban nha, Đức-Ý liên hiệp cùng thái độ các nước nhỏ ở Trung Âu đương còn phân vân, chánh phủ Pháp đang trù cách ứng phó; gia dĩ bề trong thì chiến tuyến bình dân cũng phải bữa xung đột chưa yên, cả mặt ngoại giao và nội tình có chìu nghiêm trọng. Vậy mà nước Pháp cũng không bỏ lãng vấn đề Thái bình dương.

Nói Thái bình dương thì xứ Đông dương ta tức là cái «balcon» để ngồi mà trông ra biển ấy, quan hệ rất lớn. Ngày 23-10-36, hội nghiên cứu vấn đề Thái bình dương ủy viên đã mở hội ở Paris, do quan nguyên Toàn quyền Đông dương Albert Sarraut làm chủ tịch, có quan Toàn quyền Brévié tới tham gia, ông Sarraut mở đầu nói:

«Hiện tình Viễn đông như nước Mỹ đã thực hành các kế hoạch mới, nước Nhật cứ thân trương thế lực xâm lược một cách thẳng tay, công thương Tô-Nga một ngày một phát triển, cho đến Trung hoa cũng tấn hành các công cuộc tân kiến thiết. Ở như sau này mà mặt biển Thái bình dương có chìu sóng gió bùng ra, nước Pháp vẫn giữ chặt cái mấy quan hệ với 13 nước ở Viễn đông cho, đạt cái kế hoạch nhứt quán đã chủ trương lâu nay».

Ông Sarraut là một người thông hiểu tình thế Viễn đông nhứt. Vì trong khoảng Âu chiến, ngài lãnh phần trách nhiệm bên này mà nhờ tay lão luyện lịch duyệt, đối ngoại đối nội đều được ổn thỏa. Nay đứng trước thời cuộc Á Âu nhiều chuyện này ngài lại lưu tâm đến thời cuộc Thái bình dương, không rõ ngài có nhớ những lời đã hứa với dân Việt nam ta thế nào không?

Chúng ta rất trông ngài nhớ đến lời hứa ấy, sẽ có chánh sách mới dìu dắc chúng ta lên đường hợp tác để đủ sức bắt cùng người Pháp mà đối phó với cái hiểm tượng tương lai mà ngài đã nói trên.

TIẾNG-DÂN

Mẹ rầy con cũng bị mật báo!

(Bà già gần 90 tuổi bị đòi hỏi)

Huỳnh-Ỷ người làng Xuân-đình, huyện Nghĩa-hành, năm lộn xộn can án bị đi Banmêthuột, ở hơn ba năm, mới được ân xá ngày tháng ba năm ngoái. Khi được tha, Ỷ về cung phụng bà mẹ già gần 90 tuổi, và an phận làm ăn. Lúc Ỷ đi đày, bà mẹ Ỷ nhiều tuổi, vì lòng thương nhớ con mà sinh bịnh lãng trí: mắt thì thấy sự gì không vừa ý, chưởi mắng lung tung cả đôi ba ngày. Ỷ về ở với mẹ, gặp khi mẹ giận thì Ỷ phải đi tránh tới nhà anh em, đợi bà nguôi rồi trở về làm ăn như thường. Chuyện ấy gần đó ai cũng cho là thường, đến mấy người con lớn (Ỷ là con út) và cháu bà cũng ở chung một vườn, mà hễ bà la họ cũng đi tránh. Thế mà có ai lại lấy chuyện ấy thêu dệt trình báo với quan trên. Bữa 19-10-36 này có trát huyện Nghĩa-hành đòi bà lão như hầu chết đến nơi, quan hỏi: «Bữa trước con bà là Huỳnh-Ỷ có bỏ nhà đi đâu mấy bữa, có không? Từ khi tha về, nó không lo làm ăn, cứ hay [illegible] có không? Hằng ngày có bọn tới [illegible] thường lui tới chuyện trò, có không?»

Bà [illegible] theo lời báo, quan hỏi từ đầu một, nhưng bà đều «thưa không». Thế rồi quan cho về.

Hay quá! bà già gần 90 tuổi lại [illegible] mà bà trả lời lố quá thì ngay cho Ỷ biết bao!

V. V.

CHUYỆN ĐỜI

Ừ, cũng có ông lý được dân khen kia!

Lâu nay nghe tiếng «cải lương hương chánh» bàn nói xôn xao, có làng đã có hội đồng này nọ, mà có người gia cho cái tiếng «cải đáo», vì cải lương cái «chánh» mà không cải lương cái «người», thì cũng bọn hào cường ấy, mang cái cốt ý nguyên mà đội cái mũ có người, chỉ đè thêm vào dân cả. Bởi vậy nên nói cải lương hương chánh, trước hết phải có trường dạy làm việc làng tâm lòng, lý, ngã hương mới mong có thành hiệu.

Một đôi bận cười mà cũng là một đôi đáng chú ý là Tiếng-dân không mấy số là không có tin, có chuyện «hương lý phá thâu, hương lý nhũng lạm» cùng những ngọn cần quần cồi ngọ của mấy bận làng, nước đâu như chợ. Chuông-mai có phần nản nói ông chủ một nền bởi những tin ấy [illegible] quả! Nhưng ông chủ trả lời: Biết sao? Tiếng-dân mỗi tuần ra 3 kỳ mà hằng ngày những tin dân kêu mấy ông làng, gởi tới luôn không dứt, đó là trong 10 phần đã gạn đến 6, 7 đó... Nhân thế Chuông-mai một rổ gồi khó trực tiếp trong dân quê, thói mấy bận lý là vị quan con đó hay sanh sự mà dân gian không thể nín được.

Mới đây, Chuông-mai có nhận được một bài của dân khen lý trưởng và nguyện lưu, tưởng nên đem vào mục «chuyện đời» để chứng rằng T. D. không phải ghét bỏ gì mấy ông làng mà ông làng làm việc tốt thì dân cũng tin phục.

Này xem bức thơ:

«Làng Hà-lam, phủ Thăng bình, tỉnh Quảng-nam, từ ông Tô hưng-Khoan làm lý trưởng đến nay đã 7 năm, làm cho làng được nhiều điều bổ ích:

«Ông thưa làng đồng ưng lập một bản hương ước trong việc [illegible], thật lợi, việc quan hôn, tang tế, theo lệ định đâu. Khai làng tịch lý lần này, ông ra thưa làng lập bản hội đồng, để dìu giữ công bằng khỏi ai xâm lạm như trước.

Làng có trú hoang công thổ, bị hộ chiếm đoạt, ông cùng làng đến quan thân lý, bị thuận giao lại 5 mẫu 3 sào, hiện có đồ bản biên chi minh bạch.

Làng có cỏ chợ mà thấp ướt, làng xin quan lập bài chòi, thu được một số tiền đem xây được hai cái giếng, và hai cái hồ cho thông nước có vẻ sạch sẽ.

Đến kỳ thuế, niêm yết đinh mấy, điền mấy, cho công chúng đều biết, không hề lạm thâu của ai.

Vụ đạc điền năm ngoái, nhiều xã sách nhiều điền hộ than oán mà làng H. L. xin chuẩn của làng để làm phạm phí cho phái viên. Ngoài 2 xu nộp cho quan ra, không lấy của ai. Năm nay ông đã được thưởng, thưa làng xin thôi. Ông đem một số bạc (thu thuế da bò ở chợ) vào cho làng chi tiêu...

Bọn xã viên bảo dân hộ đồng ký»

Cái lệ «hương lý nhũng lạm và sanh sự» thường nghe dân gian than phiền luôn, nhưng ở trong cũng có người khá được dân yêu. Như ông xã trên này. Vì một hưng lợi trừ hại cho dân, vẫn chưa có gì là xuất sắc (còn kém ông xã Cơ làng Phú lâm, cũng Quảng nam ngày trước nhiều), song so với phần đông hạng nhũng lạm kia thì bác xã này cũng là người khá nhứt. Nếu không có trường học dạy làm việc làng hay là người có học ra làm việc làng, thì như bác xã trên cũng đã hiếm nhỉ!

«Làng» là cái tấm ảnh rất nhỏ của cái «nước». Tưởng nên lọc một lớp người mới có học ra đương việc ấy không nên khinh thường.

Chuông-mai

Tin thêm về vụ «Án mạng chết đáng nghi»

Về vụ ông Lê Điền làng Hà Tân, chết tại làng An Mô (Tư Nghĩa) như đã đăng trước. Nay được tin thêm:

Sau khi chôn cất tử thi xong, thân nhơn là Lê Hà, Lê Thảo có kêu nài lên quan trên: thấy phủ Tư Nghĩa đã bắt bọn Lê Phước, Lê Trọng, và Lê Kiệt giam cứu. Một mối đáng ngờ là có người nói 'ông già Lê Điền không phải chết ở nhà thì Lâm, chết ở nơi khác mà dời đến đó. Dẫu sao việc đã đến cửa quan, tất nhà pháp luật sẽ minh xét.

T. M.

CHÚNG TÔI CŨNG NÓI ĐẾN VẤN-ĐỀ NHÂN-ĐẠO

(QUANH VỤ 3 ÔNG NINH, THÂU, TẠO TUYỆT THỰC)

Ba nhà viết báo trong ấy có 2 ông hội đồng thành phố bị bắt giam ở Saigon, đã trên mấy tuần, dư luận trong Nam rất là sôi nổi; kẻ đó nhân vì xin tạm tha không được, mà tòa thì lâu xử quá nên 3 ông ấy nhịn ăn trên 9, 10 ngày nay, sự sống có chịu nguy hiểm mà khắp cả trong nước, cả báo Pháp và báo Nam, không tờ nào không đăng tin ấy.

Câu chuyện «bị bắt giam và tuyệt thực», nhứt là về trường hiệp chính trị và lao tù ở xứ này, gần mấy năm nay thường xảy ra luôn, không phải là việc lạ; mà những trường hiệp ấy, nhà đương cuộc thường giữ bí mật; đã bí mật thì người ngoài không rõ nội dung thế nào. Nay vụ 3 ông tuyệt thực nói trên, đã công nhiên thành một vấn đề bừa trước đã đem ra bàn cãi giữa Hội-đồng thành phố Saigon và ngày 3-11-36 lại đem ra bàn cãi giữa hội đồng quản hạt Nam-kỳ. Bên mấy ông hội đồng có bàn đi cãi lại, bên chánh phủ có tuyên bố lý do về sự bắt giam và đòi dài kia, dẫu là đề nghị ấy bị xếp lại, công chúng ai nấy cũng phải nhận là một cái «cas» có quan hệ đặc biệt, chúng tôi nhờ đó có chút tài liệu đích thực viết ra bài này.

Xin thuật đại lược vụ ấy đem ra giữa hội đồng Quảng hạt (trích các báo trong Nam ra ngày 4-11-36):

Trước hết ông De Lachevrotière đứng ra nói: đã hơn một tuần nay 3 nhà viết báo, trong có 2 ông dân biểu, bị bắt giam, ông lấy nhân danh một nhà viết báo và dân biểu xin hội đồng can thiệp vào vụ ấy xem bị bắt vì việc gì; ông phân bua rằng ông là người đã cực lực công kích phản đối với Cọng sản, ông lên tiếng đề binh mấy nhà viết báo quá khích kia không phải xu hướng về Cọng sản, chỉ muốn cứu vãn cho sự tư tưởng tự do mà thôi... Ông lại nói nếu bắt 3 ông kia vì Đông-dương đại-hội thì càng vô lý. Ba người ấy bị cái «ảo mộng ủy ban điều tra» nên mới lập ủy ban để nghiên cứu dân nguyện là việc làm chánh đáng. Đoạn, ông gọi các ông dân biểu Annam mà nói nếu không một ông nào phản kháng về vụ này, thật là một điều mắc cở mà ông sẽ là người thứ nhứt đau lòng về thái độ ấy...

Về bên hội đồng Annam thì ông Lê-quang-Liêm dit Bảy nói đó là về việc của luật pháp, dân biểu không can dự; cụ Bùi-quang Chiêu thì nói: «nếu như 3 ông ấy vì làm phận sự dân biểu mà bị bắt thì sẽ theo ông De Lachevrotière mà phản kháng liền; còn nói về Đông-dương đại hội thì ông Long ông Bảy có chưn trong Lâm ủy sao không bị bắt?...»

Ông Trần-văn-Khá cũng nói: «Các ông «tranh đấu» không phải bị bắt vì làm phận sự dân biểu, nên ông không can thiệp».

Duy ông Nguyễn-phan-Long nói: riêng ông, hôm kia nghe tin mấy ông tuyệt thực yếu quá, ông liền đánh bức điện sang Pháp, xin quan tổng trưởng thuộc địa can thiệp, ông chịu hoàn toàn trách nhiệm.

Về bên chính-phủ, quan Thống-đốc Pagès đáp lại, nói ông De Lachevrotière đã đi ra ngoài phạm vi quyền hạn của hội đồng quản hạt, các ông không thể bàn về chánh trị được. Ngài lấy danh nghĩa là quan Thống-đốc Nam-kỳ mà đáp cho các ông biết về cớ gì 3 ông kia bị bắt:

«Ba ông bị bắt giam theo khoản 91 hình luật, và bị quan Bồi thẩm khép vào tội làm rối cuộc trị an, và tòa bác đơn xin tại ngoại hầu tra, nên tức mình mà tuyệt thực. Riêng về phần ngài, ngài đã can thiệp cho 3 ông được biệt đãi hơn, xin cho được ra nằm nhà thương... cũng đã rộng rãi lắm rồi.

Sau lời đáp của quan Thống đốc Pagès, ông De Lachevrotière có nói:

«Đây không phải là vấn đề chính trị; đây là một vấn đề «nhân đạo», tôi chỉ đứng về phương diện này (nhân đạo) mà can thiệp...»

Xem chuyện đề nghị giữa kỳ hội đồng kể trên, cả lời bàn cãi của mấy ông hội đồng và lời đáp từ của bên chính phủ, thì cái cớ vì sao 3 ông bị bắt giam và vì sao 3 ông ấy tuyệt thực, đã rõ ràng rồi, không cần phải bàn nữa. Đây chúng tôi cũng như ông De Lachevrotière, xin đứng về phương diện nhân đạo mà bày tỏ vài lời:

Về câu ông De Lachevrotière nói: Đối với vụ ấy mà mấy ông hội đồng Annam không một ông nào phản kháng, ông cho là một điều mắc cở mà ông lấy làm đau lòng... Điều «mắc cở» đó, thật người Nam chúng tôi không chạy đi ngã nào tránh khỏi mà đành phải cam lòng nhận lấy, dầu là có viện dẫn lẻ nào khác. Song về

(Xem tiếp qua trang 2 cột 3)

TRONG LƯỚI TÌNH

Bắn tình nhân và tự bắn luôn mình tự tử!

Người đàn ông đã có vợ và 6 đứa con — Người tình đã có chồng và có 2 con, lại có thai được vài tháng

Tự tử vì tình, thiệt nói nào đến giờ, có vụ dưới này là đố tơ và biết cặp oan ương kia mê nhau cũng lắm: Vì 2 đàng cũng đã có vợ, chồng, con cái cả.

Theo *Đông pháp* số ra ngày 3 và 4-11-36, ông Vi-văn-Huyên 36 tuổi, con ông Tổng đốc Thái bình, Vi-văn-Định, hiện làm việc ở sở mỏ người Nhật bản tại Hải phòng. Ông đã có vợ và 6 đứa con hẳn hòi. Gần đây ông si sắc mê đắm lại Louise Orzoni, hiện vợ M. Deschel kỹ sư sở lục lộ; cô ta đã có được 2 đứa con, và đang có thai được vài tháng.

Cặp tình nhân qua lại đã nhiều phen, thuê 1 cái nhà tranh ngó nhà thờ Cẩm thuộc làng Gia viên (Hải phòng) làm nơi hò hẹn.

Mới đây, ông Huyên tưởng như biết tình nhân sẽ theo chồng về Pháp, nên tỏ ra buồn bực lắm. Thì sáng ngày 1er Novembre, cặp oan ương tới nơi nhà tranh ấy, rồi đến lối 10 giờ cửa buồng đóng, kẻ đó nghe 3 tiếng súng nổ liền liền tiếp. Thế là 2 người rủ nhau về chín suối để cho được ăn ở cùng nhau mãi.

Chủ nhà báo bà Huyên hay, và báo sở Cẩm đến lấy bản khám.

Cô Orzoni bị 1 viên đạn trúng vú, và 1 viên xiên qua thái dương; ông Huyên bị 1 viên xiên qua đầu tới óc.

Hôm ấy ông Tổng đốc Vi-văn-Định có tại đó, vì là ngày lễ, ông xuống thăm con.

Trong 5 ngày xảy ra 2 vụ cháy nhà!

VINH. — Tối hôm 24 Octobre, hồi 10 giờ 30 tại xóm nhà tranh trước cửa Tiền, xảy ra một vụ hỏa tai tới gần 10 nóc nhà và thiệt hại có hàng ngàn bạc. Vụ hỏa tai đó, người ta nói là có kẻ hiểm thù đốt, vì nhà bị cháy đầu tiên ngọn lửa bắt đầu từ trên mái trước, ở tận đường cái quan.

Lại tối hôm 29 Octobre, cũng tối hơn 10 giờ tại xóm Mới thuộc phố đệ tam (3ème quartier), nhà ông Nguyễn-thúc-Điền tự nhiên phát hỏa. Ngọn lửa vừa bốc lên một vùng thì người nhà hiệt dập tắt được ngay.

Lần bằng đó đến, ai cũng thấy rõ là kẻ hiểm thù dụng tâm đốt, vì có bắt được vỏ đỏ và đèm than giắt ở mái nhà về phía sau. Hôm ấy ông Điền đi vắng, hôm sau ông về đã đem bắt chứng cớ và đầu đuôi trình sở Cẩm.

Ông ta có kêu với ông Cẩm về chỗ tuần phòng không được cẩn mật, thì ông Cẩm có hứa sẽ lưu tâm và nghiêm trị kẻ nhớ việc không làm hết phận sự.

Hiện có tên Thời làm nghề thợ cúp tóc đã bị bang tá thành phố bắt tình nghi vụ đốt nhà ông Điền.

Mong nhà chuyên trách lưu tâm việc này để cho dân thành phố được an cư lạc nghiệp.

Dân nguyện

Vẫn cứ bắt tư ích làm việc ngoài làng!

Trước đây có tờ bộ thông tư cho các quan địa phương, để 5 ngày tư ích làm việc trong làng, năm nay có tờ thông tư nhắc lại. Bài diễn văn của quan Khâm sứ, nói với viện Dân biểu cũng nhắc như điều ấy.

Vậy mà độ này ở phủ Điện bàn (Quảng nam), có trát quan phủ sức lý trưởng bắt dân phải nộp thuế mỗi ngày 0$20, lại có làng nộp 0$15 không chứng, nói giá ấy là giá của Lục lộ định; và còn bắt đi làm tại tỉnh gánh đất lấp kè [illegible]. Đương lúc mùa màng này thật là nguy quá! Dân đi làm xa 6, 7 cây số, phải đi thâu đêm, đến nằm đợi dưới gốc cây, bên lề đường, sớm đầu trọc gánh, quá vực khổ!

Xin dịch cái phiếu của làng La thọ dưới này (nguyên chữ Hán):

«Bảo đại năm thứ 11, ngày 6 tháng 9,

«Lý hương làng La thọ khẩn phiếu tuân sức:

«Duyên hình sức bản xã thứ tiền thuế tư ích năm nay 203 công, mỗi công 0$20, cộng là 40$, để nạp đăng mua đá xây bến Vĩnh điện, bản xã đã phân bắt cho hương định ấp thứ hai là Nguyễn-Khâm, thì công ấp ấy 25 công là 5$, đã kính thời sức mà y hương chưa thấy thu nộp.

«Nay vâng trát sức cho bản xã, trừ 20 công thu thuế ngoại, còn bao nhiêu mỗi ngày phải đi làm xâu số lấp kè ở tỉnh thành, là 20 tên (10 tên đem cuốc, 10 tên đem trục), đến sớm ngày mai thì đi.

«Bản xã thọc khẩn sức cho y hương thu số công ngân ấp ấy đã nói trên cùng số độ nộp, còn bao nhiêu, mỗi ngày ấp ấy phải nộp 5 tên, hiệp với các ấp đều do phái viên tỉnh trìm nhận làm xâu trên, lấy giấy phụng biểu trình chiếu. Bằng chậm trễ và ngoan ngạnh, sẽ bẩm quan trên thẩm trị, hoặc y hương tư thu nhũng bị đã trả sẽ có tội.

«Nay khẩn phiếu

«*Lý trưởng Lê-Khoản ký* (có ấp triện)

«*Hương mục Dương-Phụ ký*»

Dân

VIỆC THẾ-GIỚI

TRUNG-HOA

Việc lôi thôi giữa Nhật — Anh

Hương-cảng, 3-11 — Theo thông tấn «Reuter» thì ba người thầy Anh bị các quan chức bắt có khai rằng sở cảnh sát Keelung tra tấn họ buộc phải nhận tội. Họ lại còn thêm rằng sở dĩ họ bị bắt là vì không chịu trả tiền cho một người lái xe mà họ đã trả tiền rồi, và một viên quan binh Anh đến sở cảnh sát yêu cầu thả họ ra, bị người đãi một cách rất dữ man. Sự thấy thế ấy bị đánh bình đập; một người bị tra tấn vì không chịu ký giấy nhận tội.

Trung-Nhật hiệp tác

Bắc kinh, 3-11 — Đại tướng Song-triết-Nguyên, chủ tịch Hội đồng chánh trị Hà bắc — Chachar, trong bữa tiệc đãi Đại tướng Nhật Ashiro, tuyên bố rằng Trung Nhật cần phải thân thiện với nhau, cần phải ký hiệp định kinh tế hiệp tác Trung Nhật ở Hoa-Bắc.

Đảng Cộng sản với Chính phủ Léon Blum

Brive-la-Gaillarde, 2-11 — Trước 3.000 đảng viên cộng sản, lãnh tụ đảng ấy Thorez tuyên bố rằng đảng ấy là trụ cột của Mặt trận Bình dân. «Chúng ta bề thâm chuẩn y việc phá giá đồng phật lăng là mục đích để cho Mặt trận Bình dân đứng vững và tránh sự chia rẽ đặng đường cho chủ nghĩa phát xít».

Ông Thorez cực lực công kích chánh sách của Chính phủ đối với việc Tây ban nha.

TÂY BAN NHA

Nội các sẽ thay đổi

Barcelona, 2-11 — Chiều hôm nay hoặc ngày mai, sẽ có sự thay đổi khá quan trọng trong Nội các Madrid. Cũng như ở Catalan (Catalogne) Nội các sau này sẽ lấy tên là Hội đồng bảo vệ cộng hòa dân quốc, và gồm bốn đại biểu Quốc dân lao công liên hiệp hội.

Ông Largo Caballero vẫn giữ chức Thủ tướng và Tổng trưởng bộ Chiến tranh.

Các tổng trưởng thuộc đảng xã hội Indalecio-Prieto, Galarza và Negrin vẫn giữ các bộ Hải, không, Nội vụ và Tài chánh.

Nội các gồm cả thảy 18 người.

Loạn quân vẫn tiến về Madrid

Burgos, 3-11 — Trong miền Navalcarnero, loạn quân tiến mãi, chỉ còn cách Madrid 16 km.

Madrid, 3-11 — Loạn quân đương tập trung quân đội để bao vây Madrid. Nhân dân Madrid rất tỉnh trí và chực đối phó.

Máy bay của chánh phủ [illegible] phá một đoàn 50 chiếc xe cam nhông, và 1 chiếc tàu hỏa chở vật thực và binh khí cho loạn quân, tại Illescas.

Loạn quân công kích trong miền Siguenza nhưng bị đánh lại.

Ở Asturies, quân chính phủ thắng trận, tại San-Claudio và Escamplero. Loạn quân có phản công nhưng lại bị đánh lui và bị thiệt hại rất nhiều.

Trên mặt trận Aragon, 30 loạn quân qua đầu hàng quân Chính phủ.

ANH

Tại Hội đồng Bất can thiệp

Londres 4-11 — Hội đồng Bất can thiệp vào việc Tây ban nha bị đại biểu Ý công kích kịch liệt. Đại biểu Ý và Đức chỉ trích Nga sao cứ cung cấp binh khí cho chính phủ. Đại biểu Nga trả lời rằng chỉ chở cho Tây ban nha những lương thực cứu tế, đó quyền ở Nga.

Cuộc hội nghị này không kết luận ra sao cả.

Bài diễn-văn quan Thượng bộ Lại

Đọc trong buổi bế-mạc kỳ Hội-đồng thường-niên Viện Dân-biểu Trung kỳ

Thưa ông Nghị-trưởng,

Thưa các ông Nhân-dân đại-biểu,

Trước khi tuyên bố bế-mạc kỳ hội đồng thường niên cuối cùng khóa nghị viện các qui viên và trước khi các ông. đã làm trọn nghĩa vụ trong cuộc hội nghị, sắp từ giã Đế-kinh, trở về tỉnh hạt làm những công việc hằng ngày của mình, tôi lấy làm vui vẻ tỏ cùng các ông ở đây, những lời cảm ơn của hai Chánh phủ, về sự chuyên cần của các ông trong viện xét bàn các vấn đề đã đem hỏi ý kiến qui viện. Bởi sự nghị luận đúng đắn, sự thành của nhiệt thành và sự duyệt xét chu đáo những mục trong các ngân sách giao cho qui viện bàn nghị, các ông đã tỏ ra một cách hành động rất đáng ngợi khen và các ông tỏ ra càng ngày càng thấu hiểu những thực tế hiện thời. Nếu các ý kiến của các ông, thoảng hoặc cũng có một vài ý kiến biểu thị cái thường tình muốn bênh vực một ít sự lợi ích riêng của từng tỉnh hạt, mà các ông không thể bỏ qua, vì muốn tránh sự chỉ trích của các cử tri, ngoài ra, thời các ý kiến khác, thấy đều do cái hoài bão cao thượng của các ông muốn càng ngày càng tăng bổ cuộc sinh hoạt của dân chúng mà các ông thay mặt, cho được phong túc thêm.

Chánh phủ tuy gặp lúc kinh tế khủng hoảng và tài chánh eo hẹp, Chánh phủ cũng không quên rằng, ngoài những công cuộc đã thi hành trong 5 năm nay, để mở mang xứ Trung-kỳ về phương diện vật chất và xã hội, lại còn phải cứ cố gắng hành động luôn luôn để mưu cầu những sự lợi ích chung cho khắp cả các hạng người trong xã hội. Các ông chắc cũng không lấy làm lạ khi nghe tôi bày tỏ rằng những điều đó là những điều mà hai Chánh phủ vẫn chăm lo đến luôn luôn. Trong khi các ông đã xét các khoản dự trù chi tiêu trong ngân sách về những việc kinh tế và xã hội, các ông cũng có thể công nhận một cách dễ dàng rằng, trong hai phạm vi ấy Chánh phủ cũng không có thể làm hơn thế được nữa, là chỉ vì tình hình tài chánh xứ Trung-kỳ dầu có Chánh phủ Đông-pháp tăng tiền trợ cấp thêm, cũng vẫn còn eo hẹp.

Qui Khâm-sứ Đại-thần đã định tỉnh tiết mấy khoản chi tiêu trong ngân sách Trung-kỳ, để cũng lại giảm thêm 45.000$00 về khoản bách phân phụ nạp thuế đinh trong năm nay cho nhơn dân; mà các ông lại còn tỏ ý muốn được giảm thêm thuế nhiều hơn thế nữa. Các ông lại còn xin mở thêm nhiều nhà phát thuốc và trường học mà các ông không nghĩ đến rằng, những sự mở mang ấy sẽ thêm ra những khoản chi tiêu quan trọng, mà các ngân sách vì thiếu tiền không thể nào đảm phụ được. Có một điều hình như các ông quên đi, tôi tưởng nên cần phải nhắc lại đây, là trong khi các ông xin thêm những khoản chi tiêu mới, mà các ông không trình bày cùng Chánh phủ những khoản thâu nhập mới chính đáng và tương đương với khoản chi tiêu xin đó, như đã định ở chương thứ 2 mục thứ 2 trong qui trình qui viện.

Trong kỳ hội đồng năm nay, các ông đã trình gần 100 điều thỉnh cầu, trong ấy có nhiều điều rất đáng lưu ý và có thể góp thành những tài liệu rất quí hóa cho Chánh-phủ. Chánh-phủ tuy không phải trả lời trước, nhưng cũng có sự quan Cơ-vấn bộ Lại trả lời vắn tắt từng điều một. Như thế là Chánh-phủ muốn tỏ ý thương nhơn dân mà các ông là Đại-biểu ở đây. Trong năm nay, sau khi xét kỹ lưỡng từng điều thỉnh cầu một, Chánh-phủ sẽ có thơ gởi cho ban Thường-trực, trả lời rõ ràng và thích đáng về mỗi một điều thỉnh cầu, của các ông.

Như quan Khâm-sứ Đại-thần GUILLEMAIN Đại-nhân đã nói trong bài diễn văn đọc ngày 9 tháng 10 năm 1936 vừa rồi, thời khi nào hai Chánh phủ cũng sẵn lòng để ý đến và thâu nhận những điều thỉnh cầu và các ý kiến của các ông. nếu các ông tỏ bày các điều thỉnh cầu và các ý kiến một cách rõ ràng thiết thực, và suy nghĩ chín chắn. Hai chánh phủ sẽ thận trọng và xét một cách chu đáo các điều thỉnh cầu và các ý kiến ấy, ngỏ hầu sự hợp tác Pháp Nam càng ngày càng được mật thiết và có kết quả, và nhờ sự kết hợp nhiệt tâm chung, thời chúng ta có thể thành tựu được nhiều công việc và những sự cải cách đáng trông mong.

Trong bài diễn văn của ông Nghị trưởng qui viện đọc vừa rồi; có một đoạn nói đến việc xin cho quyền hạn qui viện được thêm rộng. Về việc này, tôi tưởng như tôi đã tuyên bố trong bài diễn văn của tôi đọc trong buổi khai mạc. Các điều thỉnh cầu có tánh cách chánh trị mà các ông đã bàn luận trong buổi hội đồng bất thường ngày 25 tháng 9 năm 1936, thời đã kê vào trong tập thỉnh cầu do qui viện thảo ra để đệ trình ban điều tra. Tập thỉnh cầu ấy, nay đã chuyển đệ ra phủ Toàn-quyền, và gởi về bộ Thuộc-địa ở Ba-lê. Như tôi đã tuyên bố với các ông bữa khai mạc, tập thỉnh cầu ấy Chánh-phủ Bảo-hộ và Nam-triều sẽ nghiên cứu một cách chu đáo thận trọng.

Song về việc ấy, tôi tưởng nên tỏ bày với qui viện biết rằng. viện Nhơn-dân-đại-biểu Bắc-kỳ tuy đã

(Xem qua trang 3 cột 1)

Báo nghỉ 1 kỳ

Nhân lễ «*Đình-chiến*», nhà in nghỉ, số báo 985 đến ngày 14-11-36 mới ra.

Tiếng-Dân

Chúng tôi cũng nói đến vấn đề nhân đạo

(Tiếp theo trang 1)

bên người Pháp, tưởng cũng nên lượng cho các ông hội đồng một chút, vì cái cớ «không được nói chính trị» như lời quan Thống đốc Pagès đã phán.

Tuy vậy nói quyền, hạn và phận sự là cái «ca» nào kia, chớ đối với những người nhịn ăn đã gần chết, nghĩa là liều sự sống để tỏ lòng uất ức, thì sự «cứu sống» là việc cần thiết trên hết mọi việc, tưởng không nên nhắc đến tư tưởng hành vi của họ là thế nào. Danh ngôn bên Tây có câu: «Cây lớn không từ chối cái bóng nó với ai cả, dầu là lão tiều đốn nó» (L'arbre ne refuse l'ombre à personne, même au bûcheron qui l'abat), mà bên phương Đông cũng có câu «Kẻ trượng phu chỉ khi cùng hẹn, không nên giới ý điều hiềm nhỏ».

Vậy đối với 3 ông nhịn đói gần chết mà các Hội-đồng ngài còn nhắc chuyện hôm qua, thì không khỏi có trái với cái thuyết nhân đạo và nghĩa đồng bào mà ông De Lachevrotière đã trách.

Khi viết bài này, chúng tôi có được tin hội Nhân quyền có điện cho quan tổng trưởng thuộc địa Moutet, ông De Lachevrotière và nhiều nhà viết báo Pháp Nam cũng có đánh điện sang cho ông Moutet, Blum, các ông nghị, và bà A. Viollis, xin can thiệp sớm, sợ 3 ông kia chết mất. Đồng thời lại nghe cụ Phan-sào-Nam có đánh điện cho quan Toàn quyền Silvestre xin chịu giam thay cho 3 ông kia.

* * *

Tin sau cùng: Hiện 3 ông đã được ra ngoài hận tra.

X. T.T.

ÔNG TỔNG-LÃNH-SỰ TÀU Ở HANOI ĐỐI VỚI HOA-KIỀU Ở TA

Theo «*Việt-Báo*» ra ngày 31-10-36, ông Hứa niệm Tăng, tổng lãnh sự Tàu ở Hanoi, vừa rồi có đọc bài diễn văn đối với người Hoa kiều ở ta, tỏ lời rất gắt với chị em khiêu vũ.

Ông Hứa nói, từ nay người Hoa kiều phải ăn ở cho ra người Tàu, phải học cho đủ tiếng Tàu dùng, nếu không thì không nhận.

Còn những bọn con gái Tàu qua đây làm nghề khiêu vũ thì tống hết về Tàu. Ông nói: «về hồi thượng cổ, khi nước khác tới chiếm nước Tàu, quyền vua và Hoàng hậu ở tay họ, họ không cách gì tiêu khiển, mới đốt một mâm đồng nóng rồi bắt vua và con gái Tàu đứng lên cái mâm đồng nung đỏ kia; vì nóng quá, hai vua con phải nhảy lên, nhảy xuống, rồi muốn cho khỏi ngã, vua con ôm lấy nhau mà nhảy ở chung quanh, quân nghịch thích chí cười! Nay khiêu vũ tức là nhắc lại cho người Tàu một cái hình ảnh thảm khốc của đời vua chúa...».

VIỆC TRONG NƯỚC

Chuyện khám thịt lợn

HUẾ. — Vừa rồi, ông Khương, Y sĩ Huế, đến khám xét những bò, lợn... đưa tới làm thịt tại sở Abattoir. Ông Khương xét ra một con heo của người hàng thịt (mụ Nghẹo) có bệnh hột gạo, bắt theo lệ phải chôn đi. Mụ Nghẹo dỗ dành, buông lời lỗ mãng xỉ mạ, ông Khương phải gọi người lính cảnh sát gác đó vào làm chứng, rồi làm tờ bẩm việc ấy cho quan địa phương xử.

Nghe tòa nam án phủ Thừa thiên đã cho làm án kết.

P. V.

Lý trưởng đã bị đòn oan còn bị từ dịch!

NGHỆ-AN. — Làng Thịnh mỹ, phủ Diễn châu, cậu Tú Y. sinh viên trường bào chế Hanoi, buổi chiều nọ cậu Tú dẫn cô, chú, đem quả bóng ra bờ tập bơi, vô tình quả bóng rơi tay trôi theo giòng nước, gặp một bọn đánh cá bảo thằng tên Kiểm, tên Dong bơi ra với quả bóng. nhưng gió mạnh, sóng to không với được, cậu nổi dậy là mắng đòi đánh, cả bọn bỏ chạy. thương hại cho ông già cha tên Kiểm. bệnh nằm ở nhà cũng phải một trận đòn!

Đến đêm cậu cho đòi lý trưởng. lý trưởng đi việc quan mới về, phần thì mệt, phần thì đêm khuya, khất đến sáng ngày sẽ đến. Sáng ngày lý trưởng đem mấy tên đánh cá đến lên hầu, cậu Tú bảo đem ra đình. Khoảng 4 giờ chiều, cậu tú cầm cái gậy ra đình, bảo lý trưởng cho người mời các Cụ ra, cậu Tú vác gậy đánh mấy tên đánh cá, đến lý trưởng thì cậu tay đấm chân đá túi bụi, không kể đến luật phép là cái gì; mấy tên đánh cá và lý trưởng bị trận đòn đau quá, nằm, trình quan Phủ, quan cho thầy Đề là Tôn-thất-Duy về khám xử, thầy nể mặt cậu Tú, nên khám nghiệm qua loa, bắt mấy tên đánh cá phải dậy về, ép lý trưởng ký, bắt đi nằm nhà thương. Quan Phủ bàn hòa, bắt lý trưởng làm giấy bãi nại rồi phải từ dịch! Thế là lý trưởng bị đòn oan, bị thôi việc, có tức không?

Lại chuyện bắt phạt gỗ

QUẢNG-BÌNH.— Làng Hoành phổ, phủ Quảng ninh, có ngôi chùa, kèo, rui và rường xà bị mối mọt đục nát; làng định đổn gỗ tài của làng và mua thêm một ít để sửa lại. Số gỗ thiếu, làng đặt cọc cho bọn thợ mộc làng Lộc long. Bọn thợ nhận tiền cọc, vào rừng đốn gỗ. Ngày 8 tháng 9 ta, thấy hai người phái Kiểm lâm là Quản Liên và Đội Nghĩa vào tận rừng đón bắt thợ gỗ, thì chúng xin hỏi làng Hoành phổ. đến hôm mồng 10, thầy đội Nghĩa và Quản Liên về làng Hoành phổ đã bắt và biên các thứ rui, kèo nói trên, lý dịch làng cứ khai sự thực.

Ngày 14 có giấy đòi Chánh tổng và Lý, Hương làng ấy đến hầu tại sở Kiểm lâm Đồng hới; dạy làng phải chịu phạt 91$13 cho kịp trong ngày 19 tháng 9 ta (tức 1er-11-36).

Chỉ có mấy cái xà, rui và kèo mà làm phạt nặng như thế, dân làng chịu sao nổi!

Dân quê

Chưa đúng tuổi mà bị ép trục

QUẢNG-NAM. — Chúng tôi lý bộ làng Châu lân, phủ Điện bàn xin kêu việc ác như sau:

Làng Châu lân (phủ Điện bàn), có dân ngụ tại Phú sơn đã lâu, sau có bọn Trần-Chỉ cũng đến ở ngụ tại đấy.

Nhơn nhịp quan sức cho lập xã hiệu, bọn dân Châu lân có Nguyễn-như-Tư và Trần-Chỉ đồng xin làng Phú sơn 60 mẫu ruộng lập thành làng Phú luận mới. Sau tên Trần-Chỉ chiếm luôn khoảnh ruộng ấy, theo đạo. kiện, không cho dân Châu lân ở ngụ, trục về làng Phú luận mới. Tức ý, Nguyễn-như-Tư góp số dân ngụ vừa lớn, nhỏ, già trẻ được 29 người, lấy số chạm thập nhơn viết xảo kiện với bọn Trần Chỉ để chia hưởng chung khoảnh đất 60 mẫu kể trên. Song không được, tên Tư tự tăng số tuổi của 29 người kia lên, kiện lậu đinh động xin quan trục về làng Phú luận cho được, quan nghe than cái làm ăn.

Quan Phủ xét đơn kiện lậu đinh, bắt lý bộ Châu lân trục cả 29 tên. Lý bộ không nhận, vì không rõ tên tuổi của bọn dân kia, xin quan đòi đến nha động xét trục, còn bao nhiêu đều ai ở chưa đúng thuế. Xét thiệt như vậy; lý bộ Châu lân chỉ nhận trục bộ tên; quan không chịu, ép phải trục hết. Lý bộ Châu lân không dám nhận, bị quan giam đã hơn cả tháng, đổi cách dịch và đòi lộ biểu hương chức lên xuống khai báo mãi mãi, rất là phiền khổ. Dân vì cớ gì, mà dân chưa đúng tuổi «vị thành nhân» thì ép trục thế nào? Bọn dân ngụ kia muốn trục về làng Phú luận là quê quán ông bà, quan nghề quan nghiệp và ở đấy đã lâu đời, thì quan cứ trục vào làng Phú luận theo lòng dân muốn là phải lẽ.

Sự tình như trên, xin quan trên xét lại.

Lý bộ làng Châu-lân ký cả áp triện

Giúp anh em bị cháy nhà ở sở Bồng-miêu

Vụ cháy ở sở vàng Bồng-miêu (đã đăng T. D. số 978), vừa rồi ông chủ cho 30$, và mấy thầy tổng sự mở cuộc lạc quyên được gần 200$, số bạc này cấp cho những người bị nạn mua cỏ làm nhà ở tạm. Nghe ông chủ sở cho mỗi nhà một món tiền, từ 10$ sắp xuống. Tùy theo kẻ hao tốn nhiều ít.

Dự-lan

Rõ oai ông lý!

QUẢNG-NGÃI. — Ở làng Phước thiện tổng Bình hà, phủ Bình sơn, ngày 10 8 ta, có Giáp làng rao cho dân biết đến ngày 11 8 ta thì «điểm dân» tại nhà hội, nhưng không biết vì sao ngày ấy không điểm, lại dời sang ngày 12.

Trong đám dân có tên Ng. Dần theo lời Giáp rao ra nhà hội làng ngày 11 mà không thấy ai cả, nhân đi thăm nhà cha và anh bị lụt đến ngày 12 mới về, về nhà vừa ăn cơm chưa xong, thì giáp làng đến gọi bữa nay làng điểm phải gấp.

Ra làng ông lý truyền lịnh sét, ôi thôi! Cả hương kiểm và trùm xúm lại vật tên Dần xuống, Dần có làm sao chống lại, chỉ kêu nài, nhưng nào có ai nghe!

Nọc trên, nọc dưới, cũng thẳng cái người mà mấy ông làng xem như trâu ngựa kia, trót! trót! đánh đủ 20 roi mới tha.

Đáng sợ cho cái oai ông lý!

Lịnh cấm đánh đã lâu mà trong hương thôn còn giữ cái ngọn dã man ấy, mong nhà đương cuộc trừ hẳn cho.

Thấy việc

Thâu thuế hai lần

PHAN-RÍ. — Ngày tháng ba năm nay, Lê-Đôn người làng Trường-thủy, tổng Đa-phước, phủ Hòa-đa, đã nạp thuế năm 1936 cho Lý-trưởng Trần-Vị, cộng cả thuế thân, phụ cấp, tổng định là 4$28 (có biên lai đề ngày mồng 6 tháng 3 năm Bảo đại thứ 11). Kế đó, Lê-Đôn bị bịnh, phải xuống làng Long-hưng để uống thuốc làng Long-hưng cách làng Trường-thủy xa). thì ở nhà, lý Vị lại đến thâu vợ Lê-Đôn 4$28 nữa (có biên lai đề ngày 29 tháng 3 nhuần, năm Bảo-đại thứ 11) Số đi thu lần thứ hai này, vì lý Vị thấy Lê-Đôn bịnh nặng, chắc không sống được, nên mới làm như vậy, để xài số tiền kia.

Lê-Đôn mạnh về, hay có sự, tới đòi số tiền thu thêm ấy lại, nhưng lý cứ lần lựa hẹn hoài, đến nay đã 6, 7 tháng mà lý cũng không trả, lại nói gắt: thiếu tiền thuế ý thân, chớ ý không thiếu tiền gì của vợ chồng Lê-Đôn mà đòi.

Từ quá! ngày 29-10-36, Lê-Đôn đã có đơn kêu tại phủ, chưa rõ quan xử ra sao

Tr. Ng. lại báo

CHƯ TÔN!

ai muốn ngăn ngừa cho thân

CHO KHỎI ĐAU

nhứt là

Khan cổ, đau đau giọng,
yếu tim, đau phổi
thì chỉ có ngậm THUỐC NHỨT

VALDA

Hơi thở dễ thông mà lại được
Khỏi lo cảm mạo thương hàn
Dầu có thở hít buổi bâm đo
đầy hay là có vật độc.

Thì cũng khỏi lo đau

Còn có đau
Sổ mũi, Khan cổ, Khan tiếng,
nóng lạnh cũng là ho
thì cũng cứ dùng THUỐC

PASTILLES VALDA

ngậm thông hơi tốt lắm

Mà phải nhớ mua thứ thuốc
đó mới linh nghiệm
Cái cho kỹ trên nắp hộp có
hiệu chữ

VALDA

MỚI THIỆT PHẢI

THƠ-TÍN

Cùng Ô. Lương-khắc-Gia Thanh-hóa

Công-ty đã nhận được thơ và 3 biên nhận lời cảm ơn rồi N. T. K. C. T.

Ô. Nguyễn Truyện, Maire Banghoi

Được mandat 1$58 của ông trả tiền báo đến 15-3-37. T. D.

Sách tặng

Ông Đoàn-trung-Côn ở Saigon mới rồi có gởi tặng Bản-báo quyển «DIỆU PHÁP LIÊN HOA KINH» (cuốn nhì) do ông soạn.

Sách dày 160 trang, giá bán 0$50. Vậy có lời cảm ơn tác giả.

T. D.

CUỘC XỔ SỐ ĐÔNG-PHÁP

PHÁT-HÀNH LẦN THỨ HAI

Có 4 kỳ liên tiếp nhau:

Kỳ thứ nhất, xổ tại Nam-Vang, ngày 23 tháng 10 tây năm 1936

Kỳ thứ nhì, xổ tại Hanoi, ngày 17 tháng 11 năm 1936

Kỳ thứ ba, xổ tại Saigon, ngày 19 tháng chạp tây năm 1936

Kỳ thứ tư, xổ tại Huế, ngày 20 tháng giêng tây năm 1937

Mỗi kỳ chỉ phát hành có 200.000 vé

ĐỪNG CHỜ NỮA, NÊN MUA MAU MAU ĐI, KẺO ĐẾN GẦN NGÀY HỎI MUA LẠI HẾT!

Kỳ nào, cũng vẫn có:

1 số trúng	4.000$
8 số trúng	1.000
80 số trúng	100
400 số trúng	50
4.000 số trúng	10

Số 4 kỳ khác nhau, xin nhận cho kỹ, các tấm các ngày xổ đó tìm hồng công. Nhưng trong 4 kỳ ấy, bất cứ kỳ nào, dầu trúng hay không, nhớ cất số cẩn thận, đợi tới ngày 20 tháng giêng tây năm 1937, còn được dự một cuộc xổ số chung nữa, xổ tại Huế, liền sau khi xổ kỳ thứ tư rồi. May ra được trúng một lô lớn trong 3 lô sau này:

100.000$ — 40.000$ — 20.000$

Nên để ý: Kỳ nào, vé cũng bán khắp cả xứ Trung-kỳ. Vé kỳ thứ nhất bán hết rất mau! Hiện nay đã bắt đầu bán vé kỳ thứ nhì rồi! Ở các thành thị, bán đến 15 tháng 11 tây thì thôi, còn các chỗ khác bán đến 14 tháng 11 tây là cùng.

Cũng 1$00 một vé, mà lại được hai dịp may!

Môn thuốc trẻ con

Trẻ con thể chất mềm yếu, dễ bị cảm nhiễm, như cảm gió, cảm nước, cảm nắng, cảm lạnh, hoặc khi mọc răng, khi trở trời, cũng hay phát nóng lạnh.

Cảm lâu xuống đến phổi sinh ra ho, nếu để chậm trễ hay sinh ra bệnh sưng phổi.

Muốn chữa các chứng cảm mạo, nóng lạnh và các chứng ho của trẻ con, nên dùng:

thuốc nóng lạnh trẻ con
và thuốc ho trẻ con

HIỆU CHỮ THỌ

NHÀ THUỐC VĨNH-THỌ TOURANE

MỌI VẬT CẦN THIẾT CHO QUI NGÀI CÓ BÁN TẠI HÀNG LỚN

GÔ-ĐA HANOI,

Grands Magasins Réunis

Khi cần dùng đến, qui ngài nên hỏi tại hàng SOCOA, 145, Rue Paul Bert HUẾ, thì qui ngài sẽ được vừa ý.

TỪ THỨ BẢY 7 ĐẾN THỨ TƯ 11 NOVEMBRE

Sẽ có cuộc chưng bày lớn các thứ hàng tại hàng

SOCOA.

Sữa
NESTLÉ
hiệu CON CHIM

SỨC KHOẺ CỦA TRẺ CON
NHIỀU CHẤT BỔ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh các nhà thương binh và các trường học Lycées ở Khắp Đông-Dương

Gần đây, hàng trăm lá thơ của các ông Thám, Phán, Giáo, Đội, Cai... gởi ra khen ngợi các phương thuốc Giang-mai (Tim la) Lậu mới, Lậu kinh niên, Di mộng tinh của Bảo-đường đều nói rằng: «...nếu tôi biết trước thuốc của Quí-đường thì bệnh tôi khỏi hẳn đã lâu rồi ... [illegible] ... rất thần diệu rất linh nghiệm...» Vậy các Ngài rủi mắc bệnh Lậu, bệnh Giang-mai, bệnh Di-mộng-tinh, Bại-thận thì nên gởi ngay thơ ra Nhà Thuốc Đại-Bảo-Đường, 22, rue des Médicaments à Hanoi ... [illegible] ... Thuốc gởi theo lối giao ngân lãnh hóa cũng được. Muốn hỏi gì, Bảo-đường cũng trả lời ngay. Xin tạm trích 2 lá thơ khen ngợi trong trăm ngàn bức khác:

1°) Người bà con tôi mắc bệnh lậu kinh niên đã 4 năm, dùng thuốc khắp mọi nơi, tốn tiền đã đôi ba trăm mà vô hiệu, nay dùng thuốc của Quí-đường thì khỏi hẳn đã lâu rồi. Thuốc lậu kinh niên của Quí-đường quả là thần diệu lắm. M. Phạm-Chấn ... Thanh-Hóa.

2°) Tôi mắc bệnh Giang-mai (Tim-la) đã 6 năm, nay phát ra nhiều chứng đau đớn trong người ... [illegible] ... nay dùng thuốc của Quí-đường, mới hết có 1 hộp thuốc và 2 chai Tiêu-Tửu ... khỏe hơn trước ... M. Nguyễn-kim-... Quảng-Ngãi...

Bài diễn-văn quan Thượng bộ Lại

(Tiếp theo trang nhì)

thiết lập từ năm 1913, nghĩa là 7 năm trước viện Nhơn-dân đại-biểu Trung-kỳ, mà nay quyền hạn của viện ấy vẫn như quyền hạn của quí viện. Ở Bắc-kỳ cũng vậy, ngoài những vấn đề mà Chánh-phủ đem ra hỏi ý kiến viện Dân-biểu, các điều thỉnh cầu của viện đều trước hết phải chuyển đệ qua phủ Thống-sứ, và đợi quan Thống-sứ có duyệt y cho đem ra bàn mới đem vào nghị sự mà bàn. Còn các điều thỉnh cầu có tánh cách chánh trị đều không được bàn đến.

Nhơn dân cũng nên hiểu rõ lòng khoan hồng của đức Kim-thượng lúc hồi-loan thân-chánh, đã mở rộng quyền hạn qui viện, nên đã minh định trong dụ ngày mồng 3 tháng 7 năm 1933, các vấn đề phải đem ra hỏi ý kiến qui viện. Sự cải định mới như vậy, trong qui trình cả của qui viện không nói đến. Vả lại trong dụ ấy, đức Kim-thượng đã chuẩn thiết lập ban Thường-trực; trước kia không có, đã 4 năm nay ban này làm cơ quan giao tiếp giữa Chánh-phủ và toàn viện. Nếu qui viện so sánh công việc qui viện làm trước cuộc cải cách ấy với công việc đã làm trong mấy năm gần đây, thời qui viện sẽ rõ ràng: các ông Dân-biểu ngày nay tham dự vào việc công một cách thiết thực hơn trước nhiều.

Nay là năm thứ tư, Chánh-phủ hợp tác với qui viện, và giữa lúc các ông gần mãn khóa, Chánh-phủ chúc cho các ông được tái cử trong kỳ bảo cử toàn kỳ sẽ đến năm sau đây. Nếu được như vậy, thời dân Việt-nam sẽ được hưởng nhiều sự lịch duyệt của các ông trong mấy năm đã qua. Chánh-phủ mong ước một cách thành thực rằng: viện Nhơn-dân-đại-biểu là cơ quan phản chiếu dư luận của nhơn dân, sẽ theo đuổi công cuộc tiến bộ một cách trật tự, bình tịnh và cứ theo như trước mà trình bày cho Chánh phủ biết những kiến thức qui hóa mà Chánh-phủ trông mong ở qui viện và ở ban Thường-trực, về những vấn đề quan hệ mật thiết đến sự mở mang nền kinh tế trong nước, tức là bồi bổ thêm cách sinh hoạt của nhơn dân.

Thưa các ông, trước khi đọc xong bài diễn văn này, tôi xin cùng các ông cám ơn quan Thanh-tra Chánh-trị JARDIN, quan Cố-vấn du BASTY mà các ông đã biết lòng hợp tác nhiệt thành, và qui hóa giúp chúng ta trong bốn năm nay, cùng các quan Thủ-hiến các sở, và các quan Ty-trưởng đã đến giúp chúng ta một cách tận tâm trong cả mấy ngày qui viện làm việc.

Thưa các ông, tôi xin tuyên bố bế mạc kỳ hội đồng thường niên năm 1936 viện Nhơn-dân-đại-biểu Trung-kỳ.

Mất con

Tôi tên là Trần-Mưu, làng Thuận-Ninh, tổng Thuận-truyền, huyện Bình-khê, tỉnh Bình-định, (par poste Phù-Phong) có đứa con tên Trần-văn-Lý, tên tục là Trần Ất, 15 tuổi, người gầy ốm, mặt xương, nước da trắng, mắt một mí, học tại trường Phù-phong, huyện Bình-khê.

Ngày tháng ba ta năm nay (1936) đương học, tự nhiên bỏ đi đâu không biết. Tôi ra công tìm kiếm đã nhiều mà không thấy, tình cha con ruột thịt rất lấy làm thương nhớ buồn rầu. Vậy tôi đăng lên báo mấy hàng này, xin hỏi con số bảo, ai biết nó ở đâu, hoặc gặp nó nơi nào, làm ơn mách giúp chỉ đàm cho tôi, tôi sẽ đến tận nơi đem nó về, và ơn to ấy tôi xin hậu đáp.

Nay kính.

TRẦN-MƯU

BỊNH HO

Bịnh ho là bịnh rất nguy hiểm, ... [illegible] ... Nên:

Thuốc ho BẮC-BỬU
Hiệu Nhành-Mai

[illegible] ... Có gởi bán khắp nơi. Giá mỗi gói ... [illegible]

Nhà thuốc NHÀNH-MAI
... — TÂN-ĐỊNH
HANOI: ... rue des ...
HUẾ: Viễn-Đệ, ... quai ... và các Đại-lý ... đều có bán thuốc ho này.

TRỪ TUYỆT BỊNH SIÊNG
THUỐC
SIÊNG
Hiệu Nhành-Mai

Ai dùng thuốc này không hết bịnh, ... và dám làm giấy cam đoan cho quí vị dùng thuốc.

(Hay về song) giá ...

Bịnh siêng uống thuốc này vào thì hết liền ...

Quí vị mắc phải chứng bịnh siêng, dầu đau lâu, nặng thế nào, dùng đến thuốc này trừ tuyệt bịnh, hiệu nghiệm như thần.

... [illegible] ...

Vậy khi siêng, bất luận đau lâu hoặc mới phát dầu nặng nhẹ thế nào, dùng đến thuốc này hiệu nghiệm như thần, ... hết siêng tức thời. Khắp nơi có bán nơi chỗ đại lý Nhành Mai. ... Nhà thuốc Nhành Mai ... Saigon.

Giá mỗi ve ...

HUẾ: Viễn Đệ 11 quai de la Susse, và các chỗ đại lý ... có bán thuốc siêng này.

Muốn cho trẻ em động ngộ nghĩnh, hãy mua sữa đặc ngọt có đường hiệu « MẸ BỒNG CON » (Bébé Hollandais) mà dùng.

Chất sữa thượng hạng, làm riêng cho trẻ em và mẹ nóng.

Sữa « MẸ BỒNG CON » (Bébé Hollandais) thế cho sữa hiệu « LE GOSSE » — giá trị sữa vẫn không đổi, nhưng thay cái nhãn mà thôi;

ĐẠI LÝ:

ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES
HUẾ – TOURANE – QUINHON

L'EXTRÊME-ORIENT CAPITALISATION

VIỄN-ĐÔNG
LẬP-BỔN

Của Hội tư-bản SEQUANAISE thành Ba-lê lập nên
Công-ty vô danh hùn vốn ... phật-lăng, một phần tư đã góp rồi
Công-ty hành-động theo chỉ-dụ ngày ... tháng ... năm ...
Đăng-bạ Hanoi số ...

Món tiền bảo-trữ (Tính đến ngày 31 Décembre 1935) 724.480$92 để Hội hoàn vốn lại cho người đã góp.

GIÚP NHỮNG NGƯỜI ĐỂ DÀNH TIỀN

Tổng-cục ở HANOI số ..., phố Paul-Bert. — Giây nói số ...
Sở Quản-lý ở SAIGON số ..., đường Charner. — Giây nói số ...

Bảng xổ số hoàn tiền về tháng Octobre 1936

Mở ngày thứ năm 30 OCTOBRE 1936 hồi chín giờ sáng tại sở Tổng-Cục ở số ..., phố Tràng-Tiền, do ông PHAM-HOANG-CHI, chủ hiệu thuốc ở Hanoi chủ-tọa; ông NGUYEN-VAN-THY, Giáo-sư tư-thục và ông NGUYEN-ICH-MIEN, viết các báo ở HÀ NINH dự-tọa.

Những số trúng	Danh sách các người trúng số	Số tiền hoàn lại	
	Lần mở thứ nhất: hoàn vốn bộ phần — Những số đã quay ở hành sa ra: ...		
24.670	Phiếu này sáo bỏ ở SAIGON vì thôi không góp bộ nữa		
35.009	Phiếu này sáo bỏ ở SAIGON vì thôi không góp bộ nữa		
	Lần mở thứ hai: hoàn nguyên vốn — Những số đã quay ở hành sa ra: [illegible]		
4.596 1	M. TRAN-VAN KHANH, 12 phố Jules Ferry Namdinh	200$00	
4.596 4	Bà NGUYEN-THI-DO, Yên Ấp	200.00	
7.166	Bà Marie THUAN, 10 rue Garcerie, Saigon	1.000.00	
21.020	M. NGO-HOAI-NGHI, Ty thuốc phiện, rue Jean Eudel - Khánh-Hội Saigon	500.00	
26.222	M. PHUNG-VAN-THUONG, ở làng Ang Son, Kiênam	200.00	
31.748	M. LE-HUU-THAN, hội-họa Cap Saint Jacques	200.00	
36.112	M. DO CONG BUU, làm ruộng ở làng Lâm-Sơn Thanhhoa	200.00	
39.424	M. PHU-VAN-BUM, Nghiệp chủ ở Long-Thành Bạch Gia	200.00	
52.188	M. NGUYEN-SY-DOAN ở Vĩnh-Xương, Thuathien	200.00	
54.495	M. HO-TAN, Buôn bán ở Hạ thương Quangnam	500.00	
	Lần mở thứ ba: khỏi phải góp tiền tháng — Những người có tên sau này trúng số được lãnh phiếu miễn trừ trị giá hổ ở cột thứ nhất, có thể bán lại ngay theo giá tiền hổ ở cột thứ hai. Những số đã quay ở hành sa ra: [illegible]	Cột thứ nhất	Cột thứ hai
16.196	M. VO-VAN-LAN, Thị-vệ ở Huế	[illegible]	[illegible]
20.859	M. François KOCHE, 1 rue Bompey, Haiphong	1.000	[illegible]
28.558	M. LE-VAN LIEM ở nhà ông CHU-VAN-AN, Kim-long Huế	200	[illegible]
35.157	M. TRUONG VAN YEN ở Kiểm-Lâm ở Chaudoc Hatinh	500	[illegible]
40.450	M. NGUYEN VAN THO làm nhà giấy thép Hanoi	500	[illegible]
49.700	M. NGUYEN-VAN-SUNG buôn bán ở Campha Mines	200	[illegible]
53.687	M. LU-LO-HY, Quai Courbet, Tourane	200	[illegible]
56.181	Phiếu này không phát hành		

Những kỳ xổ số sau định vào ngày 27 November 1936 hồi 9 giờ sáng tại sở Quản lý ở số 81 đường Charner SAIGON

Món tiền hoàn vốn bộ phần về cuộc xổ số tháng Novembre 1936 định là:
5.000$00 cho những phiếu 1.000$ vốn
2.500.00 — 500 —
1.000.00 — 200 —

Chắc là ngài muốn có được một cái vốn lớn mà mỗi tháng chỉ phải để dành một số tiền nhỏ.
Ngài cũng mong được dịp may trúng số và lãnh ngay một số tiền to tát.
Vậy ngài nên tin cậy hội

VIỄN-ĐÔNG LẬP BỔN

mà mua vé tiết kiệm ngay đi.

Theo giá tiền mới { Được dự chia tiền lời. Kỳ hạn 25 năm, nhưng mà chủ vé muốn ngừng góp lúc nào cũng được.

Thứ vé tiết-kiệm "A" là thứ phiếu gây vốn bằng cách góp tiền từng kỳ đến khi mãn hạn, hay là góp đến ngày được trúng số thì thôi.

Với:	Để gây số tiền vốn cam đoan là:
30$00 mỗi tháng (1)	12.000$
20$00	8.000$
10$00	4.000$
5$00	2.000$
2$50	1.000$
1$00	400$

Ngay từ tháng đầu, vé mới mua đã được dự các cuộc xổ số hằng tháng, nếu trúng thì khỏi phải góp tiền tháng, chủ vé trả phiếu lại Hội và lãnh tiền một cách dễ dàng.

Ngoài số tiền vốn đã cam đoan, chủ vé còn được hưởng thêm tiền lời, càng ngày càng tăng lên.

(1) Chỉ tháng đầu là phải trả thêm ... của số vốn thì ... vào tiền thuế bách phân.

Hội cần nhiều người đại lý có đảm bảo ...

BÁ = TƯỚC MÔNG = THẾ = TÔN

(LE COMTE DE MONTE-CRISTO)

PHÁP-QUỐC LỊCH-SỬ TIỂU-THUYẾT

Tác-giả: Alexandre Dumas — Số 106 — Dịch-giả: Nam-Sơn

Bá tước nghe nói hai chàng thanh niên muốn thuê một căn phòng riêng ở nhà hát Ạt-răng-ti-a, nhưng thuê không được nên ngài sang đưa thìa khóa phòng riêng của ngài cho hai chàng dùng; ít ra đó cũng là một cái cớ bề ngoài để sang phòng Phờ-răng và An-be.

Phờ-răng và An-be tỏ ý ngần ngại, vì sợ phiền ngài, nhưng ngài nói rằng tối nay ngài đến trường hát Ban-ly; nếu hai chàng không dùng cái phòng riêng của ngài ở trường hát Ạt-răng-ti-a, thì phòng ấy cũng bỏ trống uổng thôi.

Nghe thế hai chàng thanh niên mới chịu nhận.

Phờ-răng bây giờ đã quen với cái sắc mặt xanh mét của bá tước và nhận cái sắc mặt ấy làm tăng vẻ đẹp của ngài lên. Trên trán ngài, có đường nhăn tỏ rằng trí ngài luôn luôn nghĩ đến những chuyện chua chát. Mắt ngài rất sáng như có thể nhìn tận trong tâm trí người. Môi ngài có cái vẻ kiêu ngạo, lại có cái mãnh lực mê hoặc người.

An-be lấy việc gặp được ngài làm thích lắm. Phờ-răng không đến nhẹ dạ như bạn chàng, nhưng cũng không khỏi bị ảnh hưởng của ngài.

Chàng nghĩ đến lời hứa của bá tước, hứa sẽ sang Ba-ri, và đoán chắc rằng với tính tình của ngài, với bộ mặt của ngài, với của cải của ngài, ngài sẽ được người ta sùng thượng hết chỗ nói. Nhưng chàng thì không muốn có mặt ở Ba-ri trong lúc ngài sang chơi đấy.

Đêm hôm ấy cũng như các đêm khác trong trường hát ở Ý, nghĩa là không phải để nghe hát, mà để thăm viếng và chuyện trò. Bà bá tước G... muốn kéo lại câu chuyện về bá-tước Mông-thế tôn, nhưng Phờ-răng lại nói chàng có chuyện mới hơn để nói với bà, rồi mặc dầu vẻ khiêm tốn của An-be, chàng bắt đầu kể lại việc bạn chàng với cô gái quê kia...

Ở Ý, việc như thế không lạ gì cho lắm, bà bá tước chỉ tỏ lời khen qua An-be.

Một giờ sau hai chàng từ giã bà bá tước và hẹn sẽ gặp nhau lại tại nhà công tước Bờ-rát-xia-nô.

Cô gái quê kia vẫn giữ lời: hai ngày tiếp theo nàng không gặp lại An-be.

Đến ngày thứ ba, ngày hội vui sau chung và ồn ào nhất. Ngày ấy, các trường hát mở cửa từ 10 giờ sáng, vì quá 8 giờ tối là vào thời kỳ trai giới. Ngày ấy, bất kỳ ai ai cũng đều có mặt ngoài đường hết.

Từ hai giờ đến năm giờ, Phờ-răng và An-be cũng đi rảo ngoài đường, cũng ném bông giấy, cũng reo la.

Kim đồng hồ càng chạy tới chừng nào, sự ồn ào càng tăng lên chừng ấy: trên các lề đường, trên các cửa sổ, trong các xe cộ, không cái miệng nào ngậm câm, không có cánh tay nào để im.

Đúng ba giờ có cuộc đua ngựa.

Sau cuộc đua ngựa có cuộc chơi đèn: mỗi người có hai việc trái nhau, là tắt đèn người ta mà giữ thế nào cho đèn mình đừng bị tắt.

Ai nấy tranh nhau mua đèn. Phờ-răng và An-be cũng vậy.

Trời tối gấp. Tiếng la tiếng cười thêm điếc tai nhức óc. Thình linh thấy bật lên một hai ngọn đèn. Mười phút sau, thôi hằng hà sa số đèn kéo qua kéo lại tùng tốp.

Phải có thấy buổi hội vui ấy mới biết được, chớ không thể nào tả cho ra.

Cuộc chơi đèn ấy kéo đến hai giờ đồng hồ. Trong hai giờ ấy An-be xum đồng hồ không biết bao nhiêu lần.

Xe vừa đến trước Bông-tờ-phi-xi, An-be nhảy xuống tay cầm đèn.

Hai ba người mang mặt nạ a vào tắt hoặc đánh đèn của chàng, nhưng lanh như cắt, chàng đá cho mỗi người một đá văng xa ra, rồi đâm đầu chạy về phía nhà thờ Xăng-gia-cô-mô.

Trên tam cấp lên nhà thờ ấy chật cả người và ai nấy cũng lo một việc là đánh hoặc tắt đèn của người khác. Phờ-răng nhìn theo An-be và thấy An-be đã đi đến cấp thứ nhứt, rồi một người mang mặt nạ và bận y phục phụ nữ nông dân đưa tay ra chụp lấy ngọn đèn của An-be, và An-be không chống cự chút nào hết.

Phờ-răng đứng xa quá nên không nghe hai người nói với nhau những gì; nhưng chắc là không làm dữ với nhau, vì rồi hai người ôm vai nhau mà đi xa ra.

Phờ-răng cũng đi lần tới mà ngó, nhưng hai người đến Ma-xen-lô thì biến mất.

Thình linh tiếng chuông bế mạc hội vui nghe inh ỏi, và liền đó bao nhiêu ngọn đèn đều tắt, một trật, thành ra tối tăm mù mịt.

Cũng liền đó không nghe có tiếng la rào ồn ào gì nữa hết.

Chỉ nghe có tiếng xe chở khách về nhà họ; và chỉ thấy đôi ngọn đèn sau các cửa sổ.

Thế là xong mấy ngày hội vui.

XVI

Hầm Xanh-xê-bát-xiêng

Trong mươi phút đồng hồ, Phờ-răng trở về đến ô-ten.

Đến bữa ăn tối; vì An-be đã nói trước rằng chưa chắc chàng trở về sớm nên Phờ-răng lại bàn ngồi ăn một mình.

Bát-ti-nhi thường thấy An-be và Phờ-răng ngồi ăn chung một bàn luôn, nay không thấy An-be bèn hỏi nguyên do; Phờ-răng trả lời rằng bạn chàng đi ăn tiệc riêng. Cái cảnh tối, buồn làm cho Phờ-răng không vui và lo ngại, nên chàng ngồi làm thinh mà ăn, mặc dầu Bát-ti-nhi vô ra đến hai ba lần.

Chàng định đợi An-be về cho đến mười một giờ.

Mười một giờ, An-be cũng chưa về.

Khi ấy Phờ-răng mới bận đồ rồi ra đi, dặn chủ ô-ten rằng chàng nghỉ đêm ở nhà công tước Bờ-rát-xia-nô.

Phờ-răng và An-be đến Rô-mô đã có thơ gởi gắm cho công tước Bờ-rát-xia-nô trước. Vì thế nên vừa thấy mặt Phờ-răng, công tước hỏi về An-be liền; Phờ-răng trả lời rằng bạn chàng đi riêng trong lúc người ta gần tắt đèn và thấy đi đến Ma-xen-lô rồi không thấy nữa.

Công tước hỏi tiếp:

— Vậy ảnh chưa về?

— Tôi chờ đến giờ này mà cũng còn chưa thấy về.

— Có biết ảnh đi đâu không?

— Không, không biết đích, nhưng tôi đoán là có hẹn hò gì với ai đó thì phải.

— Ồ, ngày nay hay là đêm nay mà đi khuya như thế, nguy hiểm lắm ho, phải không bà bá tước?

Câu ấy là nói với bà bá tước G... vừa mới vào, và đương cặp tay ông Tọi-lô-nia mà đi dạo.

Bà bá tước G... trả lời:

(Còn nữa)

THUỐC "ÔNG-TIÊN"

có công hiệu hay không? như

1 — PHỤNG THỊ TIÊN DƯỢC HOÀN

thuốc bổ lao (số 18)

Chuyên trị và bồi bổ các chứng sau đây:

a/ Lao tâm, lao lực, khi huyết suy kém ngũ tạng lục phủ hư nhược, bần thần mệt mỏi, ăn ngủ không ngon.

b/ Người già yếu khi huyết suy kém, tì vị hư nhược, tay chơn nhức mỏi, cùng người đau dây đưa lâu ngày không mạnh, người khi hư nhược, hoặc đau mới mạnh, khí huyết yếu, trái tim yếu, tì suy, ăn không biết mùi, ngủ không thẳng giấc. Mấy bịnh trên đây dùng thuốc bổ-lao nầy hết sức phù hợp.

Mỗi hộp 1$20. Uống đặng 3 lần, hết sức công hiệu.

2 — GIẢI PHONG SÁT ĐỘC HOÀN (số 14)

Uống lọc sạch máu dơ, giết vi trùng độc, trừ tuyệt bịnh phong ngứa và các chứng bịnh ngoài da như: Ghẻ ngứa, ghẻ phỏng, u nhọt nổi mề đay bắt biến, lang ben, lát đồng tiền, lát voi, mụn bọc, mụn cám hay là ở kẻ tay kẻ chơn, nơi mặt, lưng, ngực, cổ, dưới hàm, hai bên bắp vế, có mụt nhỏ nhỏ nặng ra có nước đục và vàng hoặc khi không mà da thịt bồng sưng tê hay nổi mụt sần đỏ, nhứt là ở trên mặt và ngầm khó chịu. Trẻ nhỏ cũng vậy, lắm khi bị nổi mụt nơi mặt và da non, có giề gảy chảy nước đến đâu ăn lang đến đó, [illegible] đầu, ghẻ chốc lở lói cùng mình, hay là người đàn bà sau khi sanh sản bắt ngứa đầu, sanh gào rụng tóc.

Các chứng bệnh ở trên đây đều do phong độc chất chứa trong máu dơ mà sinh ra, nay dùng thuốc GIẢI PHONG SÁT ĐỘC HOÀN nầy trị tận gốc, giết vi trùng độc, lọc sạch máu dơ trở nên tươi tốt tinh sạch, trừ tuyệt các chứng bịnh phong ngứa, và các chứng bịnh lở lói ngoài da. Mỗi hộp 0$60, uống ba ngày.

3 — DƯỠNG TÌ HOÀN (số 18)

(Trị đau bụng, đau bao tử và giúp thêm sức mạnh cho sự vận động tiêu hóa)

Những chứng đau bụng như: đau bụng vắt, đau bụng kinh niên, đau bụng máu, đau bụng bón, đau bụng kiết, đau bụng phòng tích, đau bụng hơi, đau bụng gò có cục, đau bụng sên lãi, v. v. là tại bao tử hư nhược hay là ăn đồ sống sít độc địa. Bao tử (dạ dày) là nơi chứa những vật ăn, không đủ sức vận động tiêu hóa, vật ăn ứ trong bao tử mà thành ra bón uất no hơi, sinh ruột, đau bụng như trên đây. Người bịnh rất đau đớn khó chịu, ăn uống không biết mùi, lâu ngày thành sên lãi, hoặc mọc mụt ở trong bao tử, hoặc thúi ruột lâu ngày chứng nào càng nguy hiểm chứng nấy, nay dùng thuốc DƯỠNG TÌ HOÀN nầy sự công hiệu thấy liền trước mắt. Chắc như vậy, chúng tôi dám làm cam đoan.

Mỗi hộp 0$40.

4 — HỒNG NHI TÁN (số 6)

Thuốc bột bổ trẻ em còn trong tháng đến 6 tuổi

Từ mới đẻ đến 6 tuổi, thường hay làm biếng bú ọc sữa, khóc đêm, bón uất hay la la tướt, ngủ đổ mồ hôi, trong mình hâm nóng ngủ không thẳng giấc hay là giựt mình hoặc tì vị yếu, ăn uống không tiêu, no hơi sinh ruột, sanh ra cam tích, thực tích, nhũ tích, bụng lớn kéo gân xanh, nước da vàng con mắt trõm lơ, cũng có bao trái, nóng mê mang, nay cho dùng thuốc HỒNG NHI TÁN ngoài sự bồi bổ xương cốt cho đứa nhỏ mau lớn lại trừ đặng những bịnh trên đây hết sức công hiệu.

Bằng cớ chứng chắc là trước khi cho dùng đem cân đứa nhỏ rồi dùng sau một tuần lễ cân lại sẽ thấy đứa nhỏ nở nang và nặng cân hơn trước thập bội. Chắc như vậy, chúng tôi dám cam đoan.

Mỗi hộp 0$80

NHÀ THUỐC

ÔNG - TIÊN

TỔNG-CUỘC Tél. 20.778

Số 82-84 86-88-90-92, rue P. Blanchy prolongée, Phú-nhuận -:- SAIGON

Có bán khắp nơi, đặng công chúng khen ngợi tin dùng

LẠI CÒN BỆNH HO SÒ MŨI KHÔNG CHỪA!

Đích rồi, đó là bị bệnh ho sổ mũi mà không chịu chừa! Mắc đau ngực rồi, ho cả ngày, nghe như gió thổi trong phổi, người ấm ức rất khó chịu, khạc nhổ mãi gần chết ngạt!

Các người nên lưu ý tới các điểm ấy, có khi vì vậy mà sinh ra ốm đau tàn tật, chết cũng nên. Các người nên biết rằng uống thuốc ngọt "Vosges Cazé" chắc thế nào cũng khỏi. Bệnh ho nguôi dần đi, các ống phổi như mới soa dầu, làm cho đờm dễ chảy ra ngoài, không bị tắc nghẹn nữa. Thuốc đó ở lại trong phổi, làm cho phổi được mạnh mẽ hơn trước.

Biết bao nhiêu người khỏi sổ nên chịu lấy bà Stouff làm gương! Bà đó ở «2, rue de la Gare à Audincourt, Doubs» có viết cho chúng tôi cái thơ này:

«Thật thế, ông ạ, tôi xin nói cho mọi người biết rằng thuốc ngọt xứ Vosges chữa bệnh ho thật là khiến hiệu. Đã lâu năm tôi bị đau phổi, chữa thế nào cũng không khỏi. Sáng dậy người tôi lử đừ mỏi mệt, chả làm gì được cả.»

«Tôi ho nhiều quá, thành ra đánh thức cả mọi người trong nhà. Một bà láng diềng bảo cho tôi uống thuốc ngọt xứ Vosges, được ít ngày, bệnh ho tan mất. Tôi sung sướng quá, ngủ yên, vui làm việc. Động một tí tôi uống ngay một thìa thuốc ngọt xứ Vosges. Thuốc thật tốt, tôi khỏi ngay.»

Sirop-Vosges Cazé

Bán tại các hiệu bào chế, hay tại hiệu: CAZÉ, Pharm, 88 bis, Avenue de Châtillon, Paris

Dĩa hát Phước-Cương mới

XUẤT-BẢN TRONG THÁNG JUIN 1936

Dĩa cô Năm Phi giá chỉ có 2$00

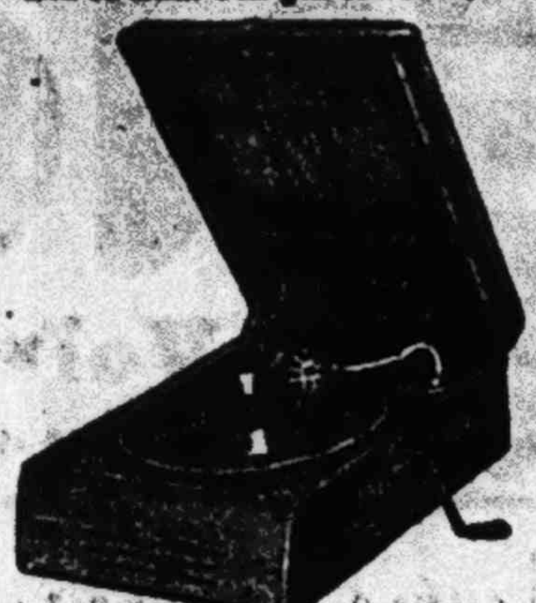

Máy hát «DOUGLAS» có 18 kiểu khác nhau:

Modèle 186, bán rao hàng	12$00
769, hát 1 mặt rưỡi dĩa	15.00
865, hát được 3 mặt dĩa	18.00
565, hát 3 mặt dĩa có máy ngừng	20.00
1002, có máy ngừng, hát 3 mặt dĩa, kiểu thật đẹp	24.00
Dĩa ca Huế, Ả-đào, chèo cải-lương	2.00
— hát Quảng-đông, dĩa Triều-châu	1.80
— hát Tây, dĩa đàn khiêu-vũ	1.80
— đờn Tàu, điệu khiêu-vũ	1.80
— đờn hát điệu khiêu-vũ Nhựt-bổn	1.80
— đờn ngũ-âm, dĩa hát Lào	1.80

Quí ngài mua hàng gởi lãnh-hóa giao-ngân khỏi chịu cước phí. Có mục-lục máy và dĩa hát 1936.

LÊ - VĂN - TÀI

Agent exclusif des Disques et Phonos

82, Rue Georges Guynemer

SAIGON

INJECTION PEYRARD D'ALGER

Thuốc thục hiệu nầy chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ ĐỂ TRỊ BỊNH ĐAU-LẬU mới bị hay là có đã lâu rồi

Trong 232 người A-Rập dùng thuốc nầy thì lành bịnh hết 231 người

(Y theo lời phúc các lương-y ở Alger)

BÁN TẠI SỞ: SPÉCIALITÉS PEYRARD, 64, Rue de Grenelle, PARIS

và cùng các nhà thuốc có danh

NHÂN-TẠO-HUYẾT

BỔ-HUYẾT--SÁT-TRÙNG

Bổ-dương thân-thể — Lọc sạch máu bẩn — Làm cho khí-huyết sung-túc — Công dụng đặc-biệt là sát được vi-trùng LẬU và GIANG-MAI, và các chứng sài, lở, ghẻ — Già suy yếu về lì ốm, xanh xao — Đàn bà có mang dùng an-thai — Ở cữ dùng chóng đủ da, mau trở lại tươi đẹp.

Mỗi chai 1$50 — Nửa tá 7$50

CHÚ!

CỐ-TINH BỔ-THẬN

THẬN-HƯ — DI-TINH

CHUYÊN-TRỊ: Dinh-tinh, mộng-tinh, hoạt-tinh — Khi có phát: đau lưng, mỏi gối, mắt hoa, tai ù, đầu nặng, cổ họng ráo, môi khô — Đêm nằm ít ngủ, hay thao thức ngồi ngợi liên miên, chiêm-bao mộng-mị [illegible] — Dù nặng nào, cứ dùng đến thuốc nầy là được khỏi hẳn.

Mỗi ve 1$00 — Nửa tá 5$00

Hai thứ thuốc nầy nổi tiếng khắp Đông-Pháp, người những bào chế minh-tạ đã đăng trước, nay xin dịch bản phân chất, đoạn quan năm ANTONINI ban khen thuốc NHÂN-TẠO-HUYẾT sau khi ngài đã thí-nghiệm và phân chất tại phòng LABORATOIRE de CHIMIE de L'INDOCHINE — HANOI như sau:

«.... Thuốc nầy lấy toàn tinh chất của mười một thứ cây quí, trong đó có vị NHÂN-SÂM, chế theo phương-pháp bào-chế Thái-tây, hợp dụng cho người Annam có thể bổ khí huyết, tăng sức khỏe, làm cho hồng huyết cầu (globules rouges du sang) tươi tốt trong sạch, và sát trừ được vi trùng lậu, giang-mai».

Trích dịch đoạn ngài chứng nhận thuốc CỐ-TINH BỔ-THẬN:

«.... Thuốc nầy không có chất độc, tinh chế toàn nguyên liệu rất quí như SÂM một ong v. v... trị chứng đau thận di-tinh».

NGŨ-TINH DƯỢC-PHÒNG

N° 116 — Hàng-Bông — HANOI

AU BON PASTEUR!!

Au Bon Pasteur là một thứ laine tốt nhất thế-giới, nhà Máy dệt An-Thành năm nay dùng toàn laine «Au Bon Pasteur» để làm áo pullover, lại mới chế ra kiểu pullover «Doctorat le Major» và kiểu pullover «Au Bon Pasteur» đều bán có 3$50 một cái, «Mondia» 3$20, «Doctorat» 2$90, «Fantasia» 2$80, «Soliar» 3$00; áo chemisette «Avia» 0$75, chemisette «Elégant» col élastique 0$90, áo cao-su đen đi mưa kiểu «Trenco-Lux» imperméable 4$50, kiểu «Trenco-Lux» croisé 8$00, kiểu «Trenco-Lux» para-verse 5$50.

Áo laine con nít có tay giái đủ màu rất đẹp, mới đẻ đến 6 tháng 0$90; 1-2 tuổi 1$20; 3-4 tuổi 1$40; 5-6 tuổi 1$60; 7-8 tuổi 1$80; 9-10 tuổi 2$00; 12-13 tuổi 2$30; 14-15 tuổi 2$90.

Các bà các cô quí phái mới dùng áo laine kiểu «Doctorat» mode 3$20, kiểu «Mondia» mode 3$10, hai thứ áo ấy có thể làm tăng vẻ xuân-sắc người lịch sự, nhất là các cô gái tân-thời.

AN-THÀNH

N° 41, Phố hàng Đào, N° 41

HANOI

Có nên lập hội lõa thể ở Đông-dương ta không?

Ta không được hân hạnh như anh phóng viên báo Le Petit Parisien được đi chơi đến một hòn đảo bên trời nước Đức là chỗ một đám dân của Thủ tướng Hitler sống trong cảnh tự nhiên lõa thể. Nhưng ta có thể tưởng tượng đến sự lợi của sự sống ấy và nếu thanh niên ta sẽ được sống trong cảnh đó thì tránh được một căn bịnh rất gớm ghê. Ta thử coi, áo quần là tất của cho nhơn loại, áo quần làm tăng vẻ đẹp và nhơn cách người ta. Nhưng áo quần cũng che lấp cái xa xa, ghê gớm bên trong. Như một người trong phái chị em ở xóm Bình-khang mắc phải bịnh phong tình mà sống theo kiểu trần hòn cả lao bên. Đều ai ai cũng nhìn thấy thì dại gì mà dám gần để bị truyền nhiễm nhưng vì sự không thấy đó nên ta phải chịu thiệt thòi, vậy chủ nghĩa lõa thể không truyền qua xứ ta được thì bịnh phong tình vẫn còn truyền nhiễm cho thanh niên ta mà SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN của nhà thuốc ÔNG TIÊN lại càng giúp ích cho bịnh nhân, vì trăm ngàn người mắc phải bịnh phong tình đều dùng thuốc SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN đều khỏi cả. Có bán khắp Đông-dương.

NOTA. — Muốn cho trẻ em từ trong tháng đến 6 tuổi đặng mạnh mẽ và bồi bổ thêm xương cốt thì nên cho dùng thuốc HỒNG NHI TÁN hiệu ÔNG TIÊN sẽ thấy đứa nhỏ phát nở lạ thường.

HOÀNG - VĂN - ẤP

Hễ mới mắc bệnh LẬU, hay TIM-LA, hay LẬU ĐÃ NHẬP CỐT, nghĩa là thỉnh thoảng trong thịt sẽ buồn như kiến bò, hay sáng ngày có thì mủ hay nước dài nó trắng như sợi chỉ, thì là bệnh đã nhập cốt, như thế thì phải kíp chữa ngay, nếu để lâu sau ra lắm bệnh rất nguy hiểm mà hại cả dòng dõi, muốn mau khỏi chỉ uống thuốc HOÀNG-VĂN-ẤP, 47, Phố Ninh-xá, BẮC-NINH là mau khỏi rất hết nọc, mà vẫn dễ như thường, chứ bản hiệu không cần bịa đặt nhiều lời hay vẽ hình ảnh ra, như thế chỉ khó tin cho người có bệnh, vậy ai có bệnh nên dùng thử thì mới biết thuốc của hiệu hay đã có tiếng xưa nay, thuốc LẬU 1$60, TIM-LA 2$00 1 lọ, khi mua gửi lĩnh tiền trước, còn gửi lĩnh hóa giao ngân, xin chớ bỏ qua, có dùng thì mới rõ.

ĐÃ SINH RA KIẾP Ở ĐỜI

AI KHÔNG PHÒNG-TÍCH LÀ NGƯỜI VÔ DUYÊN

[illegible] người có tới [illegible] người bị bệnh PHÒNG-TÍCH. Lắm khi bị bệnh mà không hiểu bệnh gì, có đọc kỹ dưới này mới rõ:

Cơm no, rượu say, gặp ham tình dục hoặc ăn no đi ngủ hay đi tắm ngay, nên thụ bệnh, gọi là bệnh PHÒNG-TÍCH, không phải đau dạ-dầy, không phải đau bụng kinh-niên.

Khi thụ bệnh: Thấy: đầy hơi, ợ chua, tức cổ, tức ngực, chán cơm, không biết đói, ăn chậm tiêu, bụng có tiếng [illegible], khi ăn uống xong rồi thì hay ợ [illegible] hơi hoặc ợ chua, khi sôi bụng khó chịu, khi đau bụng, khi đau lưng, đau [illegible], người thường ngao ngán, buồn bã chân tay, bị lâu năm cả một vùng. Chỉ một viên khỏi!

PHÒNG-TÍCH

THẦN-DƯỢC «CON CHIM»

[illegible]

Mỗi tiền một bận uống giá: 0p.30

[illegible] hai bận uống giá: 0p.60

VŨ-ĐÌNH-TÂN

Ấn-tử Kim-tiền 1936

178 bis, Lachtray -:- HAIPHONG

Đại-lý các tỉnh Trung-kỳ:

HUẾ: Vĩnh-Tường, 46, phố Gia-Long;
TOURANE: Nguyễn-hữu-Văn số Quảng-Cư;
NHATRANG: Kim-Anh, Librairie;
PHANTHIẾT: Lê Nam-Hưng, Commerçant;
QUINHON: Đông-Lập, Avenue Khải-Định;
QUẢNGNGÃI: Chế-Hoàng & Sáng-Vị;
SOCTRANG: Ng-văn-Mạnh, Mairie à Cotonn;
VINH: Hà-thị-Lan Maison Sinh-Hưng;
VIENTIANE: Mme Phan-thị-Lộc, rue Taffaria;
THAKHEK: Đào-Tấn Maison Nhật-Nhật-Tân;
LUANGPRABANG: Trần-văn-Chữ, Entrepreneur;
Các tỉnh khắp Trung-Nam Bắc có đại-lý.

BỘ BA!...

MUỐN: TỐT, LỢI, RẺ

XIN ĐỂ Ý MÀ DÙNG:

1) DẦU XĂNG (ESSENCE)

2) DẦU NHỚT (HUILE)

3) MỠ (GRAISSE)

Có dùng mới biết;

S H E L L

SHELLCOOL

SHELL A CYL

HUILE SHELL

GRAISSE SHELL

biết chắc dùng mãi.

Đâu đâu cũng sẵn có

SHELL

PHẢI LO ĐẾN TÍNH-MỆNH

Hạ thu giao tiết, chính là lúc người ta sinh bệnh sốt nóng cảm gió

THỐI NHIỆT TÁN ĐẠI - QUANG

là thứ thuốc để trừ các bệnh cảm mạo sương gió, sốt nóng, sốt rét, nhức đầu, trúng hàn, trúng thử, công hiệu hơn hết mọi thứ thuốc khác, cam đoan trong năm mươi phút kiến công

ĐẠI = QUANG = DƯỢC = PHÒNG

TỔNG-[illegible] Boulevard TỔNG - ĐỐC - PHƯƠNG, CHỢ LỚN — PHÂN - CUỘC: 29 PHỐ HÀNG NGANG — HANOI

Imprimerie TIẾNG DÂN — HUẾ

Directeur Gérant: HUỲNH-THÚC-KHÁNG